

Plan Sociale Veiligheid

Een veilige omgeving voor leerlingen en onderwijspersoneel houdt in dat er een prettige sfeer op school is. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag.

De wet 'Veiligheid op school' heeft als doel dat de school zich inspant om pesten tegen te gaan en dat de school zorgt voor sociale veiligheid.

In de wet staat dat scholen:

- een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren.
- 2 taken binnen het onderwijsteam moeten beleggen. Er moet een aanspreekpunt zijn waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school coördineren. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.
- De beleving van veiligheid en het welzijn van hun leerlingen moeten volgen. De bedoeling hiervan is dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.

Instrumenten? Of Sociale Veiligheid in de praktijk

We maken verbindingen tussen onze handelwijzen en handvatten.

Hieronder een overzicht:

- De schoolregels
- Het gedragsprotocol
- De werkgroep identiteit en burgerschap
- Aandacht voor leerkrachtvaardigheden
- Programma De Vreedzame School (DVS)
- Onze zorgcyclus
- Registratie in Parnassys
- Lessen 'Grip op de groep'
- Afname ZIEN
- Afname Kwaliteitsvragenlijst (tweejaarlijks)
- Afname Veiligheidsthermometer DVS (jaarlijks)
- Registratie van incidenten, oudergesprekken en kindgesprekken in Parnassys
- LeerKRACHT borden met team en met kinderen (smileys, barometer)
- De school heeft een vertrouwenspersoon waar kinderen en/of personeelsleden bij terecht kunnen
- De school heeft een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling
- De school heeft een aanspreekpunt pesten
- **De school heeft een coördinator t.a.v. het tegengaan van pesten**
- Een leerkracht die opgeleid is om Rots & Water training te geven
- School Maatschappelijk Werk
- Externe contacten met de wijkagent, buurthuis de Propeller, PPO en buurtscholen
- Een leerkracht heeft de taak van ARBO coördinator

Ieder kind in beeld

Om een veilige klas in een veilige school te realiseren, is het belangrijk dat ieder kind gezien wordt. Door de ontwikkeling van kinderen op sociaal-emotioneel gebied te volgen, krijgen we beter zicht op hoe kinderen zich voelen en gedragen op school en waar mogelijk extra ondersteuning nodig is voor het kind en/of de leerkracht.

ParnasSys

In ons leerlingvolg- en administratiesysteem ParnasSys wordt de gehele ontwikkeling van onze leerlingen genoteerd en gevolgd. Hier worden de cijfers van toetsen, ziekmeldingen en andere bijzonderheden opgeslagen. Leerkrachten noteren in ParnasSys ook verslagen van gespreken met leerlingen, ouders, externen en eventuele gebeurtenissen die van belang zijn. Ieder kind heeft zo gedurende zijn/haar loopbaan op school een digitaal dossier waarin alles over de ontwikkeling terug te vinden is.

ZIEN!

Onze school maakt gebruik van Leerlingvolgsysteem ZIEN!

Door middel van vragenlijsten wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen in beeld gebracht. In de groepen 1 t/m 8 wordt door de leerkracht jaarlijks ZIEN! ingevuld. De uitkomsten van de vragenlijst geven op basis van een analyse concrete doelen en handelingssuggesties om op die manier de leerkracht te helpen bij het ondersteunen van leerlingen en groepen. Deze uitkomsten verwerken wij in het plan van aanpak van de groep.

Zorgbesprekingen

De intern begeleiders en directie hebben maandelijks overleg over de leerling zorg. Tijdens deze bespreking wordt per groep doorgesproken of er specifieke zorg is over de groep of individuele leerlingen. Afhankelijk van de zorg die bestaat, wordt bepaald wat wordt ingezet en of er daarnaast andere begeleiding nodig is. Tussentijds wordt door middel van observaties en klassenbezoeken door IB en directie zicht gehouden op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen en het pedagogisch klimaat in de groepen.

Op de Provenier hebben de intern begeleiders de volgende taken:

Carien van Vliet	Intern begeleider PSZ t/m groep 3 Aanspreekpunt pesten Vertrouwenspersoon Aandachtsfunctionaris
Loes Dreier	Intern begeleider groep 5 t/m 8 Coördinator beleid t.a.v. pesten tegengaan

Methodische aanpak

Op de Provenier werken wij aan een positief en veilig schoolklimaat door naast veel zicht te houden op de ontwikkeling van kinderen, ook schoolbreed in te zetten op het vergroten en verbeteren van sociale vaardigheden en democratisch burgerschap.

Hiervoor gebruiken wij het programma De Vreedzame School.

Voor meer informatie verwijzen wij naar ons schoolplan.

Monitoring sociale veiligheid

Sinds 1 augustus 2015 is in de wet vastgelegd dat scholen niet alleen aantoonbaar sociaal veiligheidsbeleid moeten voeren, maar dit ook jaarlijks moeten monitoren met een betrouwbaar instrument.

Tweejaarlijks wordt bij leerlingen (groep 6 t/m 8), ouders en personeel de Kwaliteitsvragenlijst afgenomen. De resultaten van deze meting worden geanalyseerd door personeel, ouders (MR) en leerlingen (Kinderraad). Uit deze resultaten worden verbeterpunten opgesteld welke opgenomen worden in het schoolplan, het MR jaarplan en in de Kinderraad. Daarnaast meten wij jaarlijks de veiligheidsbeleving van de leerlingen middels de veiligheidsthermometer vanuit de Vreedzame School.

Dit instrument brengt de veiligheidsbeleving van de leerlingen in kaart. Met de resultaten kunnen wij de stand van zaken tot op leerlingniveau analyseren. Aan de hand van de Veiligheidsthermometer monitoren wij hoe het met de sociale veiligheid op De Provenier is gesteld en voldoen wij aan de eisen die aan een goede veiligheidsmeting worden gesteld.

Checklist Sociale Veiligheid

In deze checklist staan de onderdelen die wettelijk verplicht zijn en waaraan scholen moeten voldoen, aangegeven met de letter V. Daarnaast worden de items die rechtstreeks voortvloeien uit de bovenstaande Rotterdamse kernpunten, en waarvan verwacht wordt dat Rotterdamse scholen daaraan voldoen, aangeduid met een R.

De andere items zijn wenselijk en zijn aan te bevelen voor een goed integraal schoolveiligheidsplan.

De Provenier verwijst op basis van deze checklist naar de documenten waarin staat beschreven hoe de school aan de sociale veiligheid werkt en deze monitort.

De checklist is gebaseerd op de indeling van een veiligheidsplan volgens SAFE. De letters van SAFE staan voor Schoolcultuur, Aantrekkelijk onderwijs, Fysieke veiligheid en Externe samenwerking. Ook de acht aanbevelingen van veiligheid van VPTO (Veilige Publieke Taak Onderwijs) van het ministerie van OCW zijn hierin meegenomen.

Daarnaast zijn er ook de Rotterdamse kernpunten, uitgangspunten voor talentontwikkeling, door de gemeente Rotterdam geformuleerd. Deze kernpunten zijn:

1. In de schoolgemeenschap gaat eenieder respectvol met elkaar om
Agressie en geweld worden niet getolereerd. Er is schoolbeleid met betrekking tot het voorkomen, signaleren en sanctioneren op het gebied van agressief gedrag, geweld, intimidatie, pesten en discriminatie;
2. Middelengebruik en school gaan niet samen
Drugs en alcohol worden in en rond school niet genuttigd;
3. Partners werken samen rond leerlingen
Alle betrokkenen in en rond school (personeel, ouders en externe partners) werken aan het welbevinden van leerlingen. Bij een signaal (potentieel risico) neemt eenieder zijn verantwoordelijkheid.

Nr.	Onderwerp	In orde	Behoeft aandacht	Niet in orde	Toelichting
1.	Algemeen				
	Algemene gegevens van de basisschool				Zie schoolgids
	- Naam school				„
	- Bevoegd gezag / schoolbestuur				„
	- Adres				„
	- Contactgegevens				„
	- Naam directeur				„
2.	Visie, beleid en organisatie				
2.1	Visie op schoolveiligheid en het pedagogisch klimaat				
2.1.1	Er spreekt uit de visie dat de school werkt aan het pedagogisch klimaat en dat veiligheid integraal wordt aangepakt.				Zie schoolgids
2.1.2	De Rotterdamse kernpunten zijn in deze visie opgenomen en herkenbaar in het gedragsprotocol				Zie Gedragsprotocol
2.2	Organisatie van veiligheid				

2.2.1	De integrale veiligheid is geagendeerd in diverse formele overleggen				Zie jaarkalender
2.2.2	De verantwoordelijken / functionarissen zijn benoemd: V BHV-coördinator/ preventiemedewerker V interne begeleiding V veiligheidscoördinator V pestcoördinator V vertrouwenspersoon				Zie schoolgids, jaardraaiboek, ontruimingsplan.
3.	Schoolcultuur				
3.1	Er is een gedragscode geformuleerd: V voor leerlingen V voor personeel V voor ouders				Zie gedragsprotocol, gedragscode personeel in de RVKO portal
3.2	Er zijn algemene schoolregels geformuleerd V				Zie Schoolgids, gedragsprotocol
3.2.1	Er zijn schoolregels geformuleerd waarin expliciet aandacht is voor: R omgaan met elkaar voorkomen van agressie en geweld gebruik van sociale media / mediawijsheid middelengebruik				Zie Schoolgids, gedragsprotocol.
3.2.2	Er zijn klassenregels geformuleerd 2				Hangen in de klas
3.3	Er is omschreven hoe wordt omgegaan met ongewenst gedrag (sanctiebeleid)				Zie gedragsprotocol
3.4	Het aangiftebeleid van de school is beschreven. Hierin is opgenomen dat van strafbare feiten aangifte wordt gedaan.				Zie gedragsprotocol
3.5	De school beschikt over een incidentenregistratie, al dan niet gekoppeld aan het LVS V				Parnassys
3.5.1	De incidentenregistratie wordt periodiek geëvalueerd, bij voorkeur in samenwerking met partners				Maandelijks door ARBO coördinator
3.8	Protocollen:				
V	omgaan met agressie en geweld				Zie gedragsprotocol
V	anti-pestprotocol				„
V	omgaan met seksuele intimidatie				„
V	discriminatie				„
V	wet op bescherming persoonsgegevens				Toevoegen in schoolgids zie tekst onderaan
V	informatieplicht bij gescheiden ouders				Zie protocol
V	Klachtenregeling				Schoolgids
	-extern vertrouwenspersoon				„
V	-intern vertrouwenspersoon /contactpersoon				„
V	-meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling				Protocol meldcode
	-opvang personeel bij ernstige incidenten				Nog maken
	-opvang leerlingen bij ernstige incidenten				Nog maken

V	-Schorsing / verwijdering leerlingen				Zie gedragsprotocol
V	-Schorsing / verwijdering personeel				„
	-Draaiboek ernstige incidenten				„
	-Omgaan met sociale media				Schoolgids
R	Gebruik van verboden middelen, alcohol en roes/genotsmiddelen, waarin opgenomen is dat alcohol en drugs in (en rond de school) verboden zijn				Nee
	-Wapenbezit (evt. opgenomen in aangiftebeleid)				Nee
	-Kledingvoorschriften (personeel en leerlingen)				Zie jaardraaiboek en schoolgids.
	-Rouwprotocol				Protocollen
4.	Aantrekkelijk onderwijs				
4.1 V	Het aanbod van de school op het gebied van Pedagogisch Klimaat, Burgerschap en Sociale integratie is beschreven in het schoolplan en wordt uitgevoerd				Zie schoolgids, handleiding De Vreedzame School
4.2	De school stuurt op de kwaliteit van lesgeven in een veilige pedagogische omgeving.				„
4.3	Begeleiding nieuw personeel is beschreven.				Zie personeelsplan
4.4	De school hanteert programma's/methodes rond sociaal emotionele ontwikkeling, preventie van pesten, seksualiteit en diversiteit				Zie schoolplan en handleiding DVS
5.	Fysieke omgeving				
5.1 V	De school voert periodiek een RI&E uit.				Zie RI&E pva en ARBO map
5.1. 1 V	De school heeft een plan van aanpak op basis van de RI&E (en met instemming van MR)				„
5.2 V	De school heeft een BHV-plan				Zie ontruimingsplan
5.3 V	De school heeft een ontruimingsplan waarin is opgenomen op welke wijze medewerkers en leerlingen hierover worden geïnformeerd (bijv. via ontruimingsoefeningen)				Zie ontruimingsplan en evaluatie
5.4 V	De school is goedgekeurd op brandveiligheid.				Zie logboek directie
5.5 V	De (speel-)toestellen en inventaris worden periodiek gekeurd.				„
5.6 V	Het gebouw is bouwtechnisch gekeurd en in orde.				„
5.7 V	De school heeft de EHBO / BHV geregeld.				Zie ontruimingsplan, BHV taakverdeling personeel
5.8 V	De school beschikt over een ongevallenregistratie, al dan niet gekoppeld aan het LVS				Zie lerarenmap pc

5.9	De school heeft voldoende toezichthouders en begeleiders:				Zie pleinwachtrooster, Draaiboek Buiten Spelen
V	- in de pauzes				
V	- bij bijzondere activiteiten op school				
	- bij buitenschoolse activiteiten				
5.10	Protocollen:				
	-Omgaan met (ongewenst) bezoek in de school				In ontwikkeling
	-Verkeersveiligheid rond de school				
6.	Externe samenwerking				
6.1	Er is een visie op ouders als partners geformuleerd waarin de verschillende rollen en verantwoordelijkheden zijn benoemd.				Zie schoolplan en schoolgids
6.2	Formele participatie:				
V	MR - Personeelsgeleding				Zie schoolgids
	- Oudergeleding				
6.3	Informele participatie				Zie schoolgids
6.3.1	Leerlingparticipatie (leerlingenraad, -kring etc.)				leerKRACHT, Kinderraad
6.3.2	Ouderraad				Zie schoolgids
V					
6.4	De school heeft contact met en evt. afspraken over samenwerking met externe partners:				''
V	- brandweer				''
	- politie (wijkagent)				''
V	leerplichtambtenaar				''
	- bureau Jeugdzorg				''
	- Centrum Jeugd & Gezin				''
	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs				''
6.5	De school neemt deel aan een veiligheidsoverleg (VOS) overleg.				Nee
7.	Scholing en Training				
7.1	De school organiseert planmatig scholing en training ter bevordering van integrale veiligheid voor:				Zie teamkalender
7.1.1	-Leerlingen (SEO-methode, training, etc.)				''
	- preventief				
	- curatief				
7.1.2	-Personeel (studiedagen, opleiding, cursus)				''
	- preventief				
	- curatief				

Toevoegen schoolgids of website: Wet Bescherming Persoonsgegevens

De gegevens die door de ouders (voogden) aan de school verstrekt worden en de resultaten van testen en toetsen van de leerlingen worden door de school gebruikt om twee redenen:

1. School administratieve redenen. De school is verplicht om een leerling-administratie te voeren. Deze verzameling van gegevens valt onder het vrijstellingsbesluit van de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

2. Leerlingbegeleiding. De door de leerling behaalde resultaten spelen een belangrijke rol bij het begeleiden van de leerlingen. Ook deze administratie is vrij van meldingsplicht door het vrijstellingsbesluit van de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Daarnaast worden deze gegevens opgenomen in een gegevensverzameling die de gegevens verwerkt tot statistische informatie ten behoeve van de evaluatie van het onderwijskundig beleid van de school en het gemeentelijk onderwijs beleid. Dit vindt plaats in de Onderwijsmonitor PO/VO gemeente Rotterdam. De onderwijsmonitor levert uitsluitend geanonimiseerde statistische informatie en de daaraan ten grondslag liggende gegevensverzameling is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

Bijlagen

In de bijlagen vindt u de volgende documenten, waarin wij in de checklist naar verwijzen:

- Gedragsprotocol en anti-pestprotocol
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Jaardraaiboek
- Protocol informatieplicht gescheiden ouders
- Rouwprotocollen
- Personeelsplan
- Taakverdeling

Protocol Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

De meldcode is een stappenplan dat zorgvuldig handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling ondersteunt. Per 1 juli 2013 is de wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet is bedoeld voor alle professionals in de sectoren onderwijs, (geestelijke) gezondheidszorg, kinderopvang, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, justitie en gemeenten. Alle professionals die werkzaam zijn in deze sectoren zijn verplicht om met de meldcode te werken.

Stappenplan Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling Rotterdam-Rijnmond

Stap 1: in kaart brengen van de signalen

- Op basis waarvan maakt u zich zorgen over deze kinderen/ouders? Hoe lang maakt u zich zorgen?
- Welke signalen kunt u nu vastleggen?
- Wat zijn uw volgende stappen?
- Zou u een (pre)signaal in SISA afgeven?

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of SMW

- Wie zou u willen consulteren en met welke vraag/vragen?
- Stel: degene die u geconsulteerd heeft, vindt uw zorgen onterecht. Wat is uw volgende stap?
- Stel: degene die u geconsulteerd heeft, bevestigt uw zorgen. Wat is uw volgende stap?

Stap 3: Gesprek met de cliënt

- Met wie wilt u een gesprek voeren?
- Wie voert dat gesprek?
- Welke onderwerpen wilt u in ieder geval aan de orde stellen?

Wie heeft met wie een gesprek heeft gehad

- Geef aan wat gezegd is en welke signalen besproken zijn.
- *Scenario 1:* cliënt onderschrijft de zorgen en is blij dat er iemand is die oog heeft voor de problemen
- *Scenario 2:* cliënt wordt boos en vraagt zich af waar u zich mee bemoeit.

Wat is uw volgende stap? Op basis waarvan?

- Zowel bij scenario 1 als 2; indien nog geen signaal in SISA afgegeven, zou u dit nu wel doen?
- De organisatie met wie een match in SISA heeft gekregen wil geen informatie delen! Wat doet u nu?

Stap 4: Taxeer het geweld

De volgende stap is het wegen van de beschikbare informatie.

- Wat is het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Wat is de inschatting van de aard en de ernst van het geweld?
- Wat heeft u nodig om het geweld te wegen? Bijvoorbeeld een risicotaxatie instrument? Advies van een deskundige?
- Wat is de uitkomst van uw weging?

Stap 5 Beslissen: hulp organiseren of melden

- Welke beslissing neemt u? Gaat u zelf hulp organiseren? Zo ja, voor wie, door wie en waar?
- Gaat u melden? Zo ja, doet u dat zelf of doet iemand anders dat? Bij wie gaat u melden? Wat gaat u melden?

Stappenplan 'niet-pluis-gevoel'

Soms komt het wel eens voor dat de leerkracht een 'onderbuikgevoel' heeft bij een thuissituatie van een kind. Om de leerkracht te helpen om dit gevoel te kunnen toetsen houden wij onderstaand stappenplan aan:

1. Vermoeden: zorgen verduidelijken door:

- Observeren en aantekeningen maken in Parnassys
- Bespreken met IB'er
- Blijf een goed vertrouwen opbouwen met het kind en ouder(s)
- Verzamelen van alle gegevens binnen school door IB

2. Verhelderen: acties

- Met aandachtfunctionaris tijdspad uitzetten en plan van aanpak
- Gesprek leerkracht met ouders.
- Overleg SMW (bij acute situaties belt directie Veilig Thuis)

3. Plan van aanpak: (opties)

- Gesprek ouders, IB en leerkracht- hulp aanbieden SMW /JOT
- Gesprek SMW, ouders, leerkracht en IB
- Oproep schoolarts/ verpleegkundige
- Advies Veilig Thuis en/ of JOT

4. Handelen: (opties)

- Doorverwijzen naar opvoedondersteuning
- Doorverwijzing JOT
- Doorverwijzing Veilig Thuis
- Gesprek ouders leerkracht en directie
- SISA melding maken door IB of directie, dit moet wel gemeld worden bij ouders
- AMK melding door directie

5. Nazorg:

- Leerkracht houdt welbevinden leerling in de gaten
- Leerkracht zorgt voor vertrouwensband met ouders
- IB'er vraagt regelmatig bij leerkracht na
- Aandachtfunctionaris vraagt regelmatig na bij Veilig Thuis- melding